

Maar het Moldiep was niet meer te redden. Het moest tóch worden uitgediept in verband met de vermindering der getijbeweging van 1,5 meter tot 0,9 meter niveauverschil als gevolg van de afsluiting van het Haringvliet (op zich zelf is die 0,9 meter nog veel, vergeleken met de 0,1 à 0,2 meter in de Brabantse Biesbosch!), bovendien was het noodzakelijk geworden het industrieterrein van een afschermingsstrook te voorzien, en het geld voor het plan was beschikbaar. Sinds de zomer van 1969 is de kreek van een breedte van grotendeels 5 meter gebracht op 40 à 50 meter, met vers opgeworpen aarden wallen er langs, welke weer begroeid moeten raken. De intimiteit is daarmee geheel verdwenen. Het Slikeiland hebben we nog kunnen redden, dat zou eerst worden omgevormd in een paar aanlegheuvels . . . Nu ligt het grootste gedeelte ervan nog als een relict tussen twee takken van de brede waterloop in. We hopen dat het nog een interessant stukje oernatuur zal blijven. Ook een klein stukje in het westen is heel gelaten en kan in zijn oorspronkelijke vorm dienen voor kleine bootjes, die niet alleen maar door wijd water wensen te varen.

De tijd heelt alle wonden, en wilgen groeien, evenals brandnetels en allerlei andere planten, die hier thuis horen, snel. Over enkele jaren, vooral als de oever van het industrieterrein is afgewerkt, zal menige 'watersporter' blij zijn met zo'n brede geul waarin hij niet kan vastlopen met zijn luxe kruiser. Maar wie het gebied al langer kende, zal altijd blijven denken aan de intimiteit van en de mooie herinneringen aan het oude Moldiep, dat zo'n voortreffelijke vertegenwoordiger was van de karakteristieken van het Biesboschgebied.

Adres van de schrijver:

J. M. van der Esch

Stormvloed en vogels in de Sliedrechtse Biesbosch

Dijkdoorbraak in het Engelbrechts Plekske.

Een van de meest typische verschijnselen in een getijdegebied is het door noordwesterstorm opstuwten van het water tot grote hoogten, waarbij grote rampen kunnen voorkomen. Sinds het ontstaan van ons land hebben de bewoners hier al vaak mee te kampen gehad en het heeft duizenden mensen en dieren het leven gekost. Na de ramp van 1953 is daarom met spoed de afsluiting van de zeegaten aangepakt en in de herfst van 1970 viel het getij uit de Biesbosch weg. Dit zal grote veranderingen met zich meebrengen, hoewel men nog geen zekerheid heeft omtrent de opstuwning van bovenwater bij hoge zeewaterstanden. Bij dergelijke hoge rivierstanden kan het nog gebeuren, dat een laatste overgebleven polder in de Biesbosch onder water komt.

Voorheen ging er haast geen winterseizoen voorbij of er waren bouwpoolders in de Brabantse Biesbosch, die door samenspel van water en wind verwoest werden. De goudgele

zomerpolder was dan in de winter veranderd in een grauwe binnenzee met woest stromende gaten. Maar bij laag water werd het dan een aantrekkelijk oord voor velerlei vogels.

Een compromis werd gevonden in de Sliedrechtse Biesbosch, waar ieder jaar de gras-polders volliepen. Zo nu en dan gebeurde dit in de zomer en dat betekende een ramp voor de weidevogels, waarbij honderden eieren wegdreven. Kwam er zo'n vloed in de herfst, dan was dat minder erg; de boeren waren er aan gewend, het vee werd naar de kaden en vluchtheuvels gedreven of was al eerder naar stal gebracht. Daardoor waren die polders al vroeg rustig. Ze liepen meerdere malen per winter onder, maar daar was op gerekend en het water was er door de sluisjes weer snel uit. De kaden waren lager dan die van de bouw-polders, waardoor eventuele herstelkosten laag bleven.

Een van die gras-polders waarvan in de dijken wel enkele stroomgaten voorkomen, was het Engelbrechts Plekske (ca. 80 ha), en deze is lange tijd een eldorado voor velerlei wintervogels en doortrekkers geweest. Vele kostelijke uren hebben we daar doorgebracht en vooral de 1e april 1967 zal lang in onze herinnering blijven. We waren er de voorgaande avond al heen gevaren, de ondergaande zon bracht alles in een warme tint en deed het riet nog geler opvlammen. De wilgen hadden al het frisse voorjaarsgroen. We lieten ons met de stroom meedrijven, een fuut dook vlak voor de boot op en overal riepen wintertalingen. De stilte van de avond werd overstemd door een stroom van vogelgeluiden, honderden smienten vlogen vanuit de polder naar het zuidwesten. Er was een koor van gruttogeluiden en ook riepen er veel meeuwen, die er overnachtten. Vanuit een wilgenbosje vloog luid kleppend een groep houtduiven en toen klonk er de geheimzinnige roep van de ransuil. De gehele nacht bleven de vogels in de weer.

Reeds vroeg in de morgen lagen we achter de grote kijker. Het water begon weer in de polder te lopen en de vogels waren veel stiller, alles zocht naar voedsel. Het wemelde er van de eenden, na een ruwe telling kwamen we aan 3 à 4000 ex. Voor het merendeel smienten en verder wintertalingen, pijlstaarten en vrij weinig wilde eenden. De teruggekeerde slob-eenden en zomertalingen waren in tientallen aanwezig. Over de gehele polder liepen de grutto's, in totaal 950 ex. Hierbij vergeleken maar weinig tureluurs, 30 à 40 ex. Door de lage begroeiing was er een prachtige groep goudplevieren van $\pm$ 1200 stuks aanwezig, vele al in zomerkleed, en voortdurend klonk hun ijle roepen. Overal zagen we watersnippen en enkele baltsten zelfs. Achteraan in de polder stonden 8 kleine en 3 knobbelzwanen. Bij het stroomgat was veel zand naar binnen gestroomd. Dit was een uitgezocht plaatsje voor de 130 bonte strandlopers, 18 bergeenden, 30 wulpen, 3 bontbekplevieren en de meeste van de 2-300 kemphanen die daar vertoefden. Vanaf de nabij gelegen gras-polder Kraaienest klonk het geroep van grauwe ganzen. Het bleken er 180 te zijn, die daar druk fourageerden. Bij een achtergebleven waterplas stonden 31 bergeenden.

Dergelijke hoge aantallen vogels, vooral door het samengaan van de nog aanwezige wintervogels, de teruggekeerde broedvogels en de doortrekkers, zijn later door ons op het Engelbrechts Plekske niet meer waargenomen. De kaden zijn nog steeds niet hersteld, maar het aanwezige gras is grotendeels verdrongen door ruipte en riet. Wel geschikt als schuilplaats voor eenden en vooral voor de ganzen in de winter, maar voor steltlopers niet meer zo aantrekkelijk. Het noordelijke hoger gelegen deel heeft nog een behoorlijke graslaag en was in het voorjaar van 1968 een broedplaats van o.a. 50 paar grutto's en 13 paar kwartelkoningen.

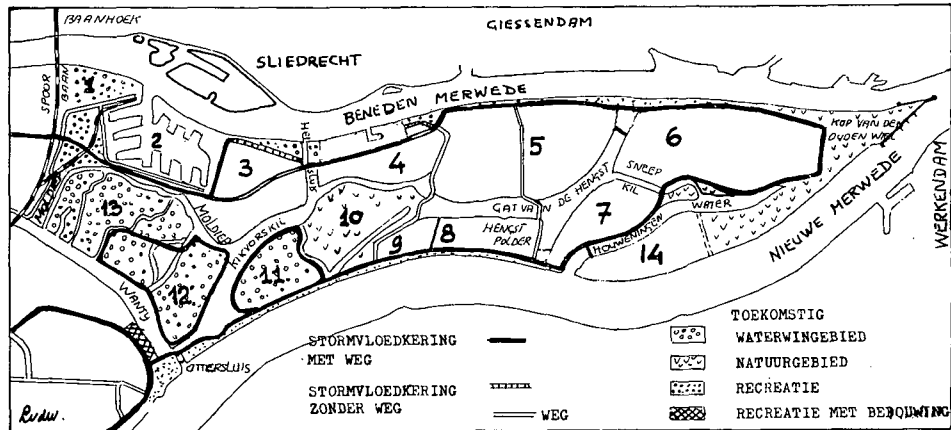
Nu winterse bevoeiing door de getijbeweging niet meer voorkomt, zal het nuttig zijn de vogels te helpen door kunstmatige inundatie. Dit gebeurt al jarenlang met groot succes bij de Mariapolder in de Sliedrechtse Biesbosch. Het is daar in de winter een ideaal rust- en fourageergebied van velerlei watervogels, waaronder kleine zwanen. Hiervan namen we een keer 253 stuks waar. Een hoog getal, gezien het feit dat deze polder slechts 27 ha groot is. Volgens de pachter is ook de kwaliteit van het gras voor het vee, dat er 's zomers loopt, belangrijk beter dan op andere terreinen.

Het verdient stellig aanbeveling deze proef met meerdere polders te nemen. Hierbij lijkt ons de Hengstpolder het meest geschikt, vooral door de rustige en gunstige ligging langs de Nieuwe Merwede.

Adres van de schrijver:

J. L. Koolen en L. van der Wiel

Toekomstplannen voor de Sliedrechtse Biesbosch

WATERSTAATKUNDIG PLAN TOT BEDYKING VAN DE SLIEDRECHTSE BIESBOSCH 1963

1. Polder Graystein: vage plannen voor de bouw van een 300 KV centrale.
2. Havencomplex, omzoomd door bosgebied.
3. Zuilespolder: bosgebied met zonnemast en jachthaven, ruime baai voor overvaart.
4. Stedijkpolder: camping, bosgebied en jachthaven.
5. Polder "Kort en Lang Ambacht" en "Ruigten bezuiden de Persboos": in hoofdzaak agrarische bestemming.
6. Engelbrechts Plekske: agrarische bestemming.
7. Louw Simons Vaard: agrarische bestemming.
8. Hengst Polder: agrarische bestemming.
9. Jongenele Ruigt: agrarische bestemming.
10. Natuurgebied.
11. Drinkwaterbassin Oost.
12. Drinkwaterbassin West.
13. Becherend natuurgebied.
14. Thoeswaard: bestaand landbouwgebied.

Evenals elders kregen ook Dordrecht en Sliedrecht grote indijkings- en havenplannen, waar de Sliedrechtse Biesbosch het slachtoffer van dreigde te worden. Onder het mom